

Sygn. akt II UK 666/15

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku E. Sp. z o.o. w K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.
o wydanie pisemnej interpretacji,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 18 października 2016 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 10 marca 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od pozwanego organu rentowego na rzecz
wnioskodawcy kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 marca 2015 r., III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) - na skutek apelacji wnioskodawcy – E. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. - zmienił wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia 10 marca 2014 r. oraz poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń społecznych Oddziału w G. z dnia 6 czerwca 2013 r. i zobowiązał organ rentowy do wydania pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę składek na ubezpieczenia społeczne zgodnie z treścią wniosku złożonego w trybie art. 10 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności

gospodarczej (pkt 1), oraz zasądził od organu rentowego na rzecz odwołującej się spółki kwotę 150 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego (pkt 2).

Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia faktyczne poczynione w sprawie przez Sąd pierwszej instancji, dokonując jednak ich odmiennej oceny. Sąd uznał, że złożony przez spółkę w dniu 22 kwietnia 2013 r. wniosek o wydanie interpretacji w trybie art. 10 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 584 ze zm.) był kompletny i nie zawierał żadnych braków formalnych, tym samym całkowicie bezpodstawne było skierowane przez organ rentowy wezwania do jego uzupełnienia, co w efekcie wprowadziło wnioskodawcę w błąd co do osnowy wniosku. Zdaniem Sądu spółka we wniosku zawarła wszystkie dane wymagane w art. 10 ust. 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, wniosek spełniał również warunki określone w art. 10 ust. 2 i 3 powyższej ustawy (dotyczy zdarzenia przyszłego, oraz zawiera własne stanowisko w sprawie).

W skardze kasacyjnej od tego wyroku, zaskarżając go w całości, pełnomocnik organu rentowego zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie – art. 10 ust. 3 w związku z art. 10a ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, poprzez błędną wykładnię, niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że wniosek o wydanie pisemnej interpretacji był kompletny i organ bezpodstawnie wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia stanu faktycznego wniosku, art. 10a ust. 3 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej poprzez jego niezastosowanie w sytuacji gdy związanie organu rentowego interpretacją uzasadnia konieczność wezwania do uzupełnienia braków wniosku, oraz art. 10 ust. 5 w związku z art. 10 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej w związku z „art. 83d ustawy o swobodzie działalności gospodarczej” (tak w skardze kasacyjnej, prawidłowo art. 83d ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.) poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że organ winien wydać interpretację w oparciu o treść wniosku w przedmiocie wyłączenia z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wartości składek prywatnego ubezpieczenia zdrowotnego podczas gdy wydana w niniejszej sprawie interpretacja wskazująca prawidłowe stanowisko w sprawie musiałaby odnosić się

do kwestii prawidłowej kwalifikacji finansowania ubezpieczenia zdrowotnego jako działalności socjalnej, która wykracza poza zakres spraw podlegających interpretacji. Wskazał także na naruszenie przepisów postępowania – art. 233 § 1 k.p.c. Pełnomocnik wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie zmianę zaskarżonego wyroku i rozstrzygnięcie co do istoty sprawy, wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania kasacyjnego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości ponieważ art. 83d ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zawiera katalog spraw podlegających interpretacji w oparciu o art. 10 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, który wyklucza możliwość kwalifikacji określonych zdarzeń zgodnie z wolą wnioskodawców. Instytucja pisemnej interpretacji pozwala na jej wydanie przez organ jedynie w sytuacji gdy opis stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego pozwala na jej wydanie w zakresie spraw określonych w art. 83d ustawy o systemie. W ocenie pełnomocnika organu rentowego spółka w złożonym wniosku nie wносиła tylko i wyłącznie o wydanie pisemnej interpretacji przepisów prawa, z których wynika obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne (§ 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 2236 ze zm.), ale przede wszystkim art. 2 ust 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 800). Tym samym spółka wносиła o dokonanie przez organ rentowy wykładni pojęcia działalności socjalnej, wbrew art. 83d ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o wydanie postanowienie odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania kasacyjnego, w tym kosztach zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie ma uzasadnienia.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne lub istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu cytowanego przepisu uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością i którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11, z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, LEX nr 180841). W sytuacji gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest potrzeba wykładni przepisów prawa, konieczne jest określenie, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Wypada również dodać, że podobnie jak w przypadku gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest występujące w sprawie zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), nie zachodzi ona, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, brak nadto okoliczności uzasadniających zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP – wkładka z 2003 r. nr 13, poz. 5). Wskazane w uzasadnieniu skargi kasacyjnej zagadnienie prawne w istocie sprowadza się do odmiennej niż uczynił to Sąd Apelacyjny, oceny prawnej ustalonego i niekwestionowanego stanu faktycznego sprawy, zmierzając do odmiennego rozstrzygnięcia. W ocenie Sądu

Najwyższego nie zachodzą przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na konieczność rozstrzygnięcia występującego w sprawie zagadnienia prawnego, bądź wykładni przepisów prawa ponieważ kwestie te zostały już rozstrzygnięte w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W postanowieniu z dnia 24 marca 2015 r., II UZ 1/15 (niepublikowane), Sąd Najwyższy wskazał, że sprawa o wydanie interpretacji w trybie art. 10 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej jest sprawą o prawa majątkowe w rozumieniu art. 398² § 1 k.p.c. Jednocześnie ocena, czy jest sprawą o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego powinna być dokonana na podstawie treści wniosku przedsiębiorcy występującego o interpretację. W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że w myśl art. 10 ust. 1, ust. 2, ust. 3 oraz ust. 5 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu administracji publicznej lub państwowej jednostki organizacyjnej wniosek o wydanie pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej oraz składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie. Ponadto należy przypomnieć, że zakres i przedmiot sprawy o udzielenie pisemnej interpretacji przepisów prawa konstytuuje treść wniosku wszczynającego postępowanie, a rolą organu prowadzącego to postępowanie jest ocena stanowiska strony w spornej kwestii, nie zaś przedstawianie poglądów i wykładni przepisów odnoszących się do różnych sytuacji faktycznych. Istotą tego postępowania jest uzyskanie przez stronę wyjaśnienia treści przepisów prawa i ich zastosowania w odniesieniu do indywidualnej sytuacji wskazanej we wniosku. Organ wydający decyzję nie może więc ingerować w stan faktyczny opisany we wniosku, podważać go, uzupełniać czy zmieniać w oparciu o inne źródła lub wiedzę znaną mu z urzędu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2014 r., III UK 122/13, LEX nr 1521319).

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., określając taryfowe wynagrodzenie pełnomocnika zgodnie z § 11 ust. 2 oraz § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie

opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.).